

**Mateřská škola Řečany nad Labem**



ZŠ a MŠ Řečany n.L.

# **Školní vzdělávací program**

## **pro předškolní vzdělávání**

**„Usměj se a pojd' si hrát,  
všechno kolem poznávat“**

**Motto: „Pomoz mi, abych to dokázal sám“**

## Obsah

Obsah .....	2
1 Identifikační údaje o mateřské škole .....	3
2 Obecná charakteristika MŠ .....	5
3 Podmínky vzdělávání.....	6
3.1 Věcné podmínky .....	6
3.2 Životospráva .....	7
3.3 Psychosociální podmínky.....	8
3.4 Organizace.....	9
3.5 Řízení mateřské školy .....	10
3.6 Personální a pedagogické zajištění .....	11
3.7 Spoluúčast zákonných zástupců .....	12
3.8 Podmínky spolupráce se zřizovatelem a ostatními organizacemi .....	13
3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami .....	14
3.10 Podmínky vzdělávání dětí mimořádně nadaných.....	15
3.11 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	15
4 Organizace vzdělávání .....	17
5 Charakteristika vzdělávacího programu.....	20
6 Školní vzdělávací program – obsah.....	22
7 Evaluační systém a pedagogická diagnostika.....	42
8 Přílohy.....	45

## 1 Identifikační údaje o mateřské škole

**Název školy:**

Základní škola a mateřská škola Řečany nad Labem

**Adresa školy:**

Základní škola a mateřská škola Řečany nad Labem

Školní 227

533 13 Řečany nad Labem, okres Pardubice

**Ředitelka školy:**

Mgr. Naděžda Doubravová

**Adresa MŠ:**

Budovatelů 284, 533 13 Řečany nad Labem

**Vedoucí učitelka:**

Alena Vašicová

**Právní forma:**

Příspěvková organizace od 1. 1. 1995

**Kontakty:**

***Základní škola***

Telefon: +420 466 932 104

E-mail: [doubravova@zsrecany.cz](mailto:doubravova@zsrecany.cz)

Web: [www.zsrecany.cz](http://www.zsrecany.cz)

***Mateřská škola***

Telefon: +420 466 933 848  
Mobil: +420 720 596 152  
E-mail: [alena.vasicova@gmail.com](mailto:alena.vasicova@gmail.com)  
Web: [www.zsrecany](http://www.zsrecany)

**Zařazení do sítě škol:**

**IČO:** 60 158 859  
**IZO:** 060 158 859  
**REDIZO:** 600 096 530

**Zřizovatel školy:**

Obec Řečany nad Labem

1. máje 66

533 13 Řečany nad Labem

Telefon: +420 466 932 121

E-mail: [obec@recanynadlabem.cz](mailto:obec@recanynadlabem.cz)

**Motivační název:**

„Usměj se a pojd' si hrát, všechno kolem  
poznávat“

**Vedoucí učitelka školy:** Alena Vašicová

**Zpracovatelé:** vedoucí učitelka školy a  
kolektiv pedagogů

**Verze dokumentu: novelizován 08/2024**

.....

**Mgr. Naděžda Doubravová**

## 2 Obecná charakteristika MŠ

Mateřská škola v Řečanech nad Labem je škola s dlouholetou historií. Její počátky sahají až do roku 1939, kdy byla zřízena v budově místní obecné školy. V letech 1945/46 zůstala nadále v budově obecné školy, ale pak se velmi často stěhovala. Nejdéle byla umístěna v budově Heranovy vily, a to od roku 1952 až do roku 1978. V tomto roce byla otevřena nová mateřská škola, vybudovaná občany v akci „Z“.

Mateřská škola je umístěna na okraji obce v klidném prostředí, obklopena zelení, v blízkosti rybníka, luk a polí, což umožňuje bohatou realizaci prvků environmentální výchovy.

Na budovu mateřské školy a hospodářské budovy navazuje prostorná zahrada parkového typu s volnou plochou pro hry dětí venku. Její terén a zákoutí umožňují celoroční využití.

Mateřská škola měla dva pavilony a hospodářskou budovu. V pavilonech byly tři třídy, do kterých byly děti rozděleny podle věku. Do mateřské školy bylo v roce 1978 zapsáno 98 dětí. Po roce 1990 začal klesat počet narozených dětí nejen v Řečanech nad Labem, ale i v celé republice. Ve školním roce 1994 bylo z důvodu nižšího počtu přihlášených dětí nutno uzavřít jednu třídu mateřské školy. Jeden pavilon byl zřizovatelem mateřské školy pronajat k podnikatelské činnosti – vznikla zde tiskárna. V tomto roce se zároveň mateřská škola připravovala na vstup do právní subjektivity. Obec spolu se Základní školou v Řečanech nad Labem rozhodla o vzniku jednoho společného právního subjektu „Základní a mateřská škola Řečany nad Labem“, jehož odloučeným pracovištěm by byla mateřská škola.

K 1. lednu 1995 obec v Řečanech nad Labem po dohodě se školským úřadem v Pardubicích tuto organizaci zřizuje.

Další třída mateřské školy byla zrušena ve školním roce 1999–2000, a to ze stejného důvodu jako poprvé – kvůli nízkému počtu dětí v obci. Zůstalo pouze jedno oddělení, které navštěvovalo 28 dětí ve věku 3–6 let.

Provoz v jednom oddělení MŠ trval až do roku 2009. V tomto roce bylo ale nutno pro vzrůstající počet dětí v obci otevřít další oddělení MŠ. Školní rok 2009–2010 začal po částečné renovaci ve dvou odděleních mateřské školy, v nichž bylo umístěno celkem 46 dětí smíšeného věku, později počet dětí vzrostl na 56.

Od školního roku 2015–2016 navštěvuje MŠ celkem 56 dětí ve věku 3–7 let ve dvou věkově heterogenních třídách.

### 3 Podmínky vzdělávání

Jsou legislativně vymezeny zákonem č. 561 a 563/ 2004 Sb., zák. č. 258/2000Sb., zákonem č. 107/2005 Sb., vyhláškou MŠMT č. 14 a 15/2004 Sb., č. 43/2006 Sb., a dalšími prováděcími předpisy, včetně jejich aktualizace. V návaznosti na ně RPŠ podrobněji popisuje a doplňuje další materiální, organizační, personální, psychohygienické a pedagogické podmínky, které příznivě ovlivňují kvalitu poskytovaného vzdělávání. Je důležité, aby podmínky, které jsou pro současné předškolní vzdělávání považovány za žádoucí, byly postupně vytvářeny a v rozsahu možností MŠ optimálně naplňovány.

Naším cílem je neustále vytvářet, zajišťovat, zlepšovat podmínky tak, aby vedly ke kvalitě vzdělávání. Chceme zajistit zdraví a bezpečnost dětí i dospělých. Každé dítě chceme také dovést ke zdárnému vstupu do základní školy.

#### 3.1 Věcné a materiální podmínky

Mateřská škola sídlí v budově postavené občany svépomocí – bylo nutné uzavření terasové chodby a její renovace, oprava střechy. Budova prošla celkovou vnější rekonstrukcí – byla provedena výměna oken a zateplení budovy mateřské školy a hospodářské budovy. Také proběhly vnitřní úpravy, a to celková výměna hygienického zařízení – umývárny a toalety dětí. Ve II. oddělení byla provedena rekonstrukce podlahy, položeno nové linoleum a koberec. V I. oddělení bylo položeno nové linoleum v šatně dětí. Obě třídy mají nové stropní osvětlení. Budova je jednopatrová. V jejím přízemí se nachází prostorná třída, šatna dětí, hygienická zařízení a přípravná jídel. V poschodí pak nalezneme II. oddělení se stejným příslušenstvím. Budova MŠ má vchodové zabezpečení.

Kotelna je od roku 1996 zrekonstruována na plynové topení, bývalá uhelna slouží jako sklad zahradních hraček a zařízení.

MŠ je obklopena zelení. Je u ní prostorná školní zahrada se dvěma pískovišti, prolézačkami, skluzavkami, houpačkami, lanovou pyramidou, houpací lávkou, kolotočem, dřevěným domkem, altánem, přístřeškem a víceúčelovým hřištěm. Jsou zde vzrostlé stromy (lípy, jírovce, borovice, modřín) a okrasné dřeviny, které dětem poskytují stín a tvoří klidná zákoutí pro hru dětí. Děti mají k dispozici dětské nářadí a pomůcky na hru s pískem. Pískoviště jsou pravidelně

udržována, přikryta plachtou. Děti mohou využívat sportovní pomůcky – míče, fotbalové branky, švihadla, také koloběžky a odrážedla. Prostory zahrady umožňují dětem rozmanité pohybové i jiné aktivity.

Kuchyň MŠ je v samostatném pavilonu (hospodářská budova). Za poslední léta prošla postupnou rekonstrukcí. Jídlo se musí dětem do připraven u tříd dovážet po venkovní chodbě, která je zastřešená.

Mateřská škola má přiměřeně velké prostory k počtu dětí. Děti mají ve třídách dostatek prostoru pro individuální i skupinové činnosti. Hračky a pomůcky jsou doplňovány dle potřeb a finančních možností školy. Třídy jsou zařízeny novým nábytkem, přizpůsobeným věku dětí.

Tělocvičné náradí a zdravotní hygienická zařízení jsou uzpůsobena potřebám a počtu dětí. Tělocvičné náradí a náčiní je postupně obměňováno a doplňováno.

Lehátka pro odpočinek dětí se denně rozkládají a jsou spolu s věšáčky na větrání pyžam uložena ve skladu u třídy.

Vybavenost MŠ hračkami a pomůckami pro výchovnou práci je dobrá, dle možností se průběžně doplňuje. Hračky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly a aby si je mohly samy brát a ukládat je. Výchovně vzdělávací činnosti jsou doplněny cíleným využíváním interaktivních tabulí a tabletů.

V MŠ vytváříme estetické prostředí. Děti se svými výtvary podílejí na úpravě a výzdobě prostředí a učí se tak nenásilně estetice a kultuře bydlení. Zákonní zástupci tak mají možnost setkávat se s dětskými pracemi, které vypovídají o dění a životě v MŠ.

Všechny vnitřní i venkovní prostory MŠ splňují bezpečnostní i hygienické normy dle platných předpisů.

Školní budova je zabezpečena proti volnému přístupu zvenčí. Zákonní zástupci používají čipy, ostatní jsou do MŠ vpuštěni přes videokameru. Každý z pracovníků školy, který otevírá budovu cizím příchozím, je povinen zjistit důvod jejich návštěvy a zajistit, aby se nepohybovali nekontrolovaně po budově.

### **3.2 Životaspráva**

Mateřská škola má vlastní kuchyň, která zajišťuje stravování dětem i zaměstnancům.

Dětem je připravována dopolední svačina, oběd a odpolední svačina. Paní kuchařky se snaží o vyváženou a plnohodnotnou stravu dle příslušných předpisů. Pravidelně je sledován spotřební koš (zastoupení jednotlivých potravin v dětském jídelníčku).

Děti se stravují na svých třídách.

Provozní řád školy dodržuje intervaly mezi jednotlivými podávanými jídly.

Každý den je na jídelníčku ovoce nebo syrová zelenina. V jídelníčku máme dostatečně zastoupeny mléčné výrobky, luštěniny, ryby, cereální pečivo, nabízíme i nové potraviny.

Rodiče informujeme o skladbě jídelníčku na nástěnce v šatně, aby na ni mohli včas reagovat (zdravotní nebo dietní omezení dětí).

Dostatečný pitný režim je zajištěn v průběhu celého dne dítěte v MŠ. Nápoje jsou v uzavřených nádobách ve třídě a v letním období mají děti nápoje i na zahradě. Děti se obsluhují samy, mladším dětem pomáhá učitelka, dohlíží, aby měly dostatek tekutin, připomíná dětem důležitost pití. K dispozici je voda, ovocné a bylinné čaje, ovocné sirupy.

Při stolování vedeme děti k sebeobsluze, slušnému chování. Dbáme na úpravu stolečků. Děti mají možnost volit si velikost porce. Při stolování vládne pohoda, děti nenutíme do jídla, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování.

### **3.3 Psychosociální podmínky**

Mateřská škola má celodenní provoz. Nově příchozí děti mají možnost postupně se adaptovat na nové prostředí a personál, nejdříve se svými rodiči. Podle potřeby respektujeme různou délku adaptačního období u dětí.

K dětem přistupujeme jako k jedinečným, jako k bytostem, které mají být již v tomto věku samy sebou. Pedagogové respektují potřeby dětí, reagují na ně, navozují situace pohody a klidu, děti neúměrně nezatěžují, neurotizují spěchem a nervozitou. Všechny děti mají rovnocenné postavení. Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Naším cílem je, aby byla třída pro děti kamarádkým společenstvím a aby v ní byly rády. Nechceme manipulovat s dítětem, zbytečně děti organizovat. Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí dítěte. Jako pedagogové se vyhýbáme negativním slovním komentářům, podporujeme děti v samostatných pokusech, konkrétní projevy a výkony dětí pozitivně hodnotíme, vyvarujeme se paušálních pochval a odsudků. Chceme, aby ve vztazích mezi dětmi

a dospělými se projevovale vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost, zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. Ve škole musí být vytvořeno prostředí duševní pohody pro všechny zúčastněné, ve škole nesmí být prostor pro strach a stres. Pedagogické pracovnice budou podporovat prosociální a neformální vztahy mezi dětmi, zaměří se svým vedením dětí na prevenci šikany a jiných společensky nežádoucích jevů. Vždy, jsou respektována práva dítěte a uspokojování jeho potřeb – osobní svoboda, volba výběru činností či biologické potřeby dítěte, a to v takové míře, aby nebyla porušována obecná pravidla soužití daná školním řádem, mantinely vytvořenými ve třídě a režimem dne. Péče o děti je podporující, sympatizující, počítáme s aktivní spoluúčastí dítěte při všech činnostech.

Spolupráce pedagogů a zákonných zástupců je založena na vzájemném respektu a komunikaci tak, aby dítě získalo v MŠ dobré základy pro pozdější vzdělávání v základní škole.

### 3.4 Organizace

#### Režim dne

Je možné ho operativně přizpůsobit, vzhledem k momentální situaci, potřebám a zájmům dětí.

6:00–9:00	příchod dětí, ranní hry dle volby a přání dětí individuální péče o děti s odloženou školní docházkou, cílené didaktické hry – smyslové hry jazykové chvílky, grafomotorická cvičení ranní cvičení – zdravotní, kombinované s relaxačním cvičením hygiena, svačina – možnost výběru velikosti porce
9:00–9:30	cílená výchovně vzdělávací činnost, práce ve skupinách, děti mají možnost zapojení do činností dle vlastního rozhodnutí, plánování činností vychází z potřeb a zájmu dětí
9:30–11:30	pobyt venku
11:30–12:15	hygiena, oběd, příprava na odpočinek
12:15–14:00	odpočinek (pro nejstarší děti od 13.30 zájmová činnost ve třídě)
14:00–14:40	hygiena, převlékání, odpolední svačina
14:40–16:30	odpolední zájmová činnost dětí, pokračování didakticky cílených činností, pohybové a námětové hry

U všech těchto činností jsou respektovány biologické i psychohygienické zvláštnosti dětí předškolního věku. V letních měsících se snažíme převážnou část činností směřovat na školní zahradu. V tomto období se respektují (za spoluúčasti zákonných zástupců dětí) podmínky pro pobyt venku – pokrývka hlavy, vhodné oblečení a obutí, ze strany personálu MŠ kroupení pískoviště, hry s vodou, dostatek tekutin.

Pitný režim – v každé třídě je dostatek tekutin. Čaj se do tříd podává ráno a doplňován je podle potřeby v průběhu dopoledne. Při pobytu dětí na zahradě dopoledne i odpoledne se dětem podává ovocná šťáva, ředěný džus, voda, a to s dodržением zásad hygieny: nádoba termos s kohoutkem, vlastní hrneček, dětem je ponechána možnost se samostatně obsloužit.

Denní režim je flexibilní, umožňuje učitelce reagovat na podněty dětí a okolnosti, pouze doba podávání jídla a odpočinku zůstává pevná.

### **Denní režim**

Provoz mateřské školy je od 6:00 do 16:30 hodin. Ranní scházení dětí probíhá v 1. třídě od 6:00 do 7:30 hodin. Poté se děti rozcházejí do svých tříd. Odpolední rozcházení je ve třídě podle směny paní učitelky od 15:30 hodin do 16.30 hodin.

### **Pobyt venku**

Za příznivého počasí tráví děti při pobytu venku nejméně dvě hodiny, důvodem vynechání pobytu venku jsou silný vítr nebo déšť, mlha, znečištěné ovzduší či teplota pod  $-10\text{ }^{\circ}\text{C}$ , stejně tak vysoké teploty v letních měsících.

Zahrada a vycházka do okolí MŠ nám umožňují dlouhodobě pozorovat přírodu, sledovat její proměny v čase a v ročních dobách a učit se ji chránit. Poznávat svou obec, pozorovat práci lidí, strojů, sledovat dopravu a učit se bezpečnému chování na cestách apod.

### **Odpočinek**

Odpočinek dětí probíhá v herně na lehátkách, u „nespavých dětí“ se vychází z potřeby relaxace (přibližně 30 minut). Poté si mohou děti volit klidové činnosti, většinou je realizován i doplňkový program nebo program pro děti s odkladem školní docházky.

## **3.5 Řízení mateřské školy**

Organizační řád a směrnice ředitelky školy vymezují jasná pravidla a kompetence zaměstnanců školy. Každý zaměstnanec je při nástupu seznámen se svými povinnostmi. Kompetence pracovníků v jednotlivých klíčových oblastech jsou stanoveny v pracovních náplních.

Vedením MŠ je pověřena vedoucí učitelka, která zajišťuje vzájemnou spolupráci, respektování profesní odlišnosti a vytváření prostředí důvěry a otevřenosti.

Několikrát v roce (nejméně 4×) svolává vedoucí učitelka pedagogickou radu a provozní poradu, kterých se účastní ředitelka školy. Ředitelka školy i vedoucí učitelka provádí hospitační činnost, jejichž rozbohem a hodnocením je využíváno ke zlepšení výchovně vzdělávací práce a provozu mateřské školy. Snaží se kontrolami více motivovat ke kvalitní práci.

Tento ŠVP je výsledkem práce celého kolektivu školy. Pedagogické pracovnice spolurozhodují o zásadních otázkách ŠVP na pedagogických radách. Důraz je kladen na týmovou práci. Pedagogický sbor dobře pracuje jako tým, vzájemně si pomáhá, neprodleně a flexibilně řeší vzniklé překážky v práci (zastupování). Plánování a tvorba třídních programů jsou tvořivé a funkční, akceptují zpětné vazby (evaluace, hodnocení apod.).

Vedení podporuje spolupráci se zákonnými zástupci a odborníky ve věcech výchovy a vzdělávání dětí. Podporována je funkční spolupráce se ZŠ a se zřizovatelem, obcí Řečany nad Labem.

### **3.6 Personální a pedagogické zajištění**

Pedagogičtí pracovníci mají předepsanou kvalifikaci, kterou doplňují samostudiem (odborné časopisy a publikace, diskuse na daná témata na pedagogických poradách), využívají nabídek různých vzdělávacích institucí (DVPP, CCVJ o.p.s., NIDV). Jejich vzdělávání je cílené a tematicky zaměřené, vychází z evaluační činnosti vedoucí učitelky školy, potřeb realizace kvalitní vzdělávací činnosti a požadavků jednotlivých pedagogických pracovníků. Vedoucí učitelka podporuje profesionalizaci celého týmu včetně sebe, reaguje na požadavky a vývoj současné společnosti. Poznatky získané na seminářích si učitelky na pedagogické radě vzájemně předávají.

Kompetence zaměstnanců jsou v jednotlivých oblastech stanoveny. Práce celého týmu se opírá o pedagogické zásady a pracovní předpisy zajišťující bezpečnost dětí. Rozvrh přímé pedagogické práce všech pracovníků je rozvržen do 4 týdnů s překrýváním na přímou výchovnou práci a pobyt venku z důvodu zajištění bezpečnosti dětí.

Učitelky a provozní zaměstnanci školy společně vytvářejí dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně a bezpečně.

### **3.7 Spoluúčast zákonných zástupců**

Prvořadým cílem je vzájemná informovanost zákonných zástupců a školy a spolupráce při výchově dětí.

Základ spolupráce se zákonnými zástupci začíná již rozhovorem při zápisu do mateřské školy, ukázkou všech prostor MŠ, pobytem dítěte v MŠ s možností pohrát si.

Pedagogové se snaží o dobré partnerské vztahy mezi pedagogy a zákonnými zástupci dětí (důvěra, otevřenost, vstřícnost).

Před nástupem dětí do MŠ je uspořádána informativní schůzka se zákonnými zástupci dětí.

V adaptačním období je umožněno zákonným zástupcům navštěvovat MŠ společně s dítětem. Zákonní zástupci jsou průběžně informováni o prospívání svého dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji učení, škola dokumentuje vývoj dítěte, zakládá pracovní listy, grafomotorické listy, výtvarné práce (portfolio dítěte).

Při příchodu a odchodu dítěte z MŠ si zákonní zástupci mohou promluvit s učitelkou, pravidelně se pořádají schůzky rodičů.

1x za dva roky se zařazuje dotazník pro zákonné zástupce (získané informace vyhodnocujeme a dále zpracováváme).

Škola podporuje rodinnou výchovu – poskytuje konzultace, doporučuje literaturu a po dohodě zajistí vyšetření nebo konzultaci s dalšími odborníky.

Zákonní zástupci mají možnost se podílet na dění v MŠ a účastnit se společných programů (besídky, dílničky, rozloučení s MŠ).

Zákonní zástupci mají možnost vstupovat do her svých dětí při odpoledním rozcházení.

Zákonné zástupce pravidelně a dostatečně pedagogové informují o všem, co se v MŠ děje (informace na nástěnkách, webu školy, vitríně – divadla, plánované akce, pozvánky na akce, přinesení materiálu).

Zákonní zástupci jsou seznámeni s obsahem vzdělávání na nástěnkách, mohou si prohlédnout grafomotorické a pracovní listy, výtvarné práce.

Učitelky nabízejí individuální konzultace zákonným zástupcům.

Chráníme soukromí rodiny a zachováváme diskrétnost v jejich vnitřních záležitostech.

### **3.8 Podmínky spolupráce se zřizovatelem a ostatními organizacemi**

#### **Obec Řečany nad Labem**

Mateřská škola spolupracuje s obcí podle platných právních norem – provozní doba, prázdninový provoz, materiálně-technická pomoc.

Příspěvky mateřské školy jsou pravidelně zveřejněny v místním tisku „Řečanský zpravodaj“, ve kterém seznamujeme veřejnost s aktivitami naší školy.

#### **Pedagogicko-psychologická poradna**

Spolupráce spočívá v pomoci při řešení výchovně vzdělávacích problémů našich dětí, v posouzení školní zralosti a připravenosti předškolních dětí před vstupem do základní školy dle potřeby a se souhlasem rodiny.

#### **Základní škola**

Škola se snaží vytvořit dětem plynulý a přirozený přechod do základní školy.

Pozitivem je skutečnost, že MŠ patří do jednoho právního subjektu.

Děti poznávají prostřední základní školy, návštěva školních tříd – dny pro předškolní děti.

Účastní se programů v ZŠ – divadelní představení, výstavy.

Spolupráce s učitelkami 1. stupně ZŠ (návštěva prvňáčků v MŠ, rozhovory o dětech, výměna zkušeností).

Sdílí se příspěvky společně do školního zpravodaje.

#### **Základní umělecká škola Přelouč**

Koncert žáků ZUŠ v MŠ.

Návštěva ZUŠ – den otevřených dveří.

Seznamování s hudebními nástroji.

#### **Místní knihovna Řečany nad Labem**

Pravidelné návštěvy knihovny – seznamování s knihami, předčítání, prohlídka.

Výstavky dětských prací.

#### **Policie**

Besedy, ukázka výbroje, policejního auta.

Jízda zručnosti dětí pod vedením policisty.

**Hasiči**

Besedy, ukázky zásahu, exkurze, cvičná evakuace

**3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami**

Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí.

Podmínky pro vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními stanovuje školský zákon a vyhláška č. 27/2016Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Pedagogové zajišťují tyto podmínky s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí.

Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními má pedagog na zřeteli, že se děti ve svých individuálních potřebách a možnostech liší. Při vzdělávání dítěte se speciálními potřebami pedagog zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření. Podpůrná opatření prvního stupně se zařazují, pokud z pozorování vyplývá, že dítě má při práci problémy např. s motorickou obratností, špatnou koncentrací, s úchopem pomůcek, s rozvojem řeči.

Škola zpracovává Plán pedagogické podpory (PLPP) - sestavuje učitel.

Respektuje a řídí se doporučením z vyšetření v PPP.

Individuální vzdělávací plán (IVP) v písemné podobě zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ. Zpracování - podklady ze záznamů o dítěti, výsledky vyšetření z PPP, doporučení ŠPZ, konzultace učitelek na třídě, stanovení metod při práci s dítětem, konzultace a seznámení se zákonného zástupce dítěte s IVP.

**Podmínky s ohledem na vývojová a osobní specifika:**

- organizační zajištění, personální podpora (asistent pedagoga), speciální pomůcky,
- individuální přístup odpovídající potřebám a možnostem dítěte s určováním obsahu, forem a metod vzdělávání, osvojení specifických dovedností (samostatnost, sebeobsluha, hygienické návyky);
- spolupráce se ZZ dítěte, ŠPZ s odborníky.

**Diagnostika dětí:**

- záznamový arch dítěte

- záznamy podrobnější u dětí s odloženou školní docházkou

- individuální plán pro děti s odloženou školní docházkou
- grafomotorické listy
- portfolio každého dítěte - vlastní tvorba, výkresy - písemné záznamy co je na obrázku, datum, zápisy z pozorování dítěte

### **3.10 Podmínky vzdělávání dětí mimořádně nadaných**

Veškerá výchovně vzdělávací činnost pro děti nadané podléhá vyhlášce č. 73/20005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných ve znění 147/2011 Sb. Na základě této vyhlášky bude u dětí, které se budou jevit jako nadané, vypracován individuální vzdělávací plán v souladu s § 6 jmenované vyhlášky. Mateřská škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných. Snaží se aktuálně reagovat na potřeby dětí. Škola se snaží nabídnout dětem nadstandartní aktivity v podobě zájmových kroužků.

### **3.11 Podmínky a popis zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let**

Rámcové cíle a záměry vzdělávání, obsažené v RVP PV, jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Je však nezbytné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné. Proti starším dětem má výrazně méně zkušeností. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné.

Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. Učitel zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte

v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky. Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

Předškolní období je zásadní pro utváření celoživotních návyků, respektování pravidel a norem. Ve věku dvou let je dítě zpravidla připraveno tyto aspekty rozeznávat a přijímat. Pokud se v mateřské škole vzdělávají děti mladší tří let, je nutné zajistit podmínky, které reagují na vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí. Péče o děti od dvou do tří let musí být organizačně a provozně zajištěna v souladu s platnými právními předpisy. V současné době není MŠ přizpůsobena ke vzdělávání dětí od 2 let.

#### **Potřeby pro dvouleté děti:**

- pocit jistoty s bezpečí (prolínání biologických a psychosociálních potřeb);
- potřeba více individuální péče;
- pocit stálosti, jistoty (jednotnost pravidel, řádu, neměnnost prostředí);
- je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek);
- vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí. Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá;
- potřeba přiměřenosti (výběr a množství hraček);
- potřebuje přiměřeně podnětné prostředí a přiměřené činnosti;
- potřeba volného pohybu (bezpečné prostředí);
- potřeba prvotních citových vztahů (navazování kontaktů);
- potřeba identity, uznání a sebedůvěry (utváření osobnosti).

## 4 Organizace vzdělávání

Kapacita mateřské školy je 56 dětí. Naplněnost tříd je v souladu s platnou školskou legislativou. Na škole nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě a spojování tříd je maximálně omezeno (při nemoci pedagoga nebo dětí, nízký počet dětí ve skupině).

Třídy jsou rozděleny:

1. třída – pro děti od 4,5 do 7 let
2. třída – pro děti od 3 do 4,5 roku

### **Přijímání do mateřské školy a zařazování dětí do tříd:**

Děti jsou přijímány na základě zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a v souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., správním řádem.

O přijetí rozhoduje ředitelka základní školy a mateřské školy.

Do mateřské školy jsou přijímány děti dle vypracovaných kritérií (viz směrnice k přijímání dětí). Děti se mohou přijímat i během školního roku dle stanovených podmínek školy, pokud je v MŠ volná kapacita.

Zákonní zástupci jsou o termínu zápisu informováni na webových stránkách školy, formou plakátů vyvěšených na veřejných místech v Řečanech nad Labem i okolních obcích, vyhlášením obecním rozhlasem, na nástěnkách v MŠ, ve venkovní nástěnce u MŠ.

V případě nenaplnění kapacity při řádném zápisu dětí k předškolnímu vzdělávání se přijímají i děti s trvalým bydlištěm mimo území obce Řečany nad Labem.

Do jednotlivých tříd jsou děti přijímány a zařazovány podle věku – od nejmladších po nejstarší, třídy jsou tedy věkově heterogenní.

K předškolnímu vzdělávání se přijímají děti, které jsou státními občany ČR nebo se státní příslušností jiného členského státu Evropské unie. Přijímání mohou být děti, které nejsou státními občany ČR ani členského státu Evropské unie, pokud pobývají na území ČR oprávněně podle parag. 20 zákona.

Do mateřské školy mohou být přijímány děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

### **Povinné předškolní vzdělávání**

Dle školského zákona je pro děti, které do 31. srpna dosáhnou věku pěti let, od 1. září předškolní vzdělávání povinné.

Povinné předškolní vzdělávání má formu pravidelné denní docházky v pracovních dnech po dobu 4 souvislých hodin denně, začátek povinné doby je stanoven na 8.00hod.

Povinnost předškolního vzdělávání není dána ve dnech, které připadají na období školních prázdnin.

Povinné předškolní vzdělávání trvá i ve školním roce, pro který byl dítěti povolen odklad povinné školní docházky a je ukončeno až začátkem plnění povinné školní docházky.

Povinné předškolní vzdělávání je poskytováno bezplatně.

Omlouvání neúčasti dětí ve vzdělávání v posledním ročníku předškolního vzdělávání.

### **Předem známá absence**

Alespoň 3 dny před plánovanou absencí z důvodu např. rekreačního pobytu, návštěvy příbuzných, ozdravného pobytu, z rodinných důvodů, apod. zákonní zástupci dítěte oznámí škole důvod nepřítomnosti dítěte.

Při nenadálé absenci oznámí v ten den zákonní zástupci dítěte škole důvod absence.

### **Organizace chodu třídy**

Vzdělávání dětí v každé třídě zabezpečují vždy dvě učitelky. Ty se střídají na ranní a odpolední směnu, spolupracují a tvoří společně třídní vzdělávací program pro konkrétní třídu a konkrétní složení dětí ve třídě. Učitelky, které mají ranní směnu, připravují vzdělávací nabídku na ranní hry. Děti si volí hry dle vlastní volby a výběru nebo mohou využít nabídky z didaktických aktivit, které připravují učitelky, a které jsou jim k dispozici na stolečcích (skládačky, pexesa, puzzle, stavebnice). Překrývání pedagogické činnosti učitelů ve třídě mateřské školy stanovuje RVP PV. Překrývání se využívá v době organizačně náročných činností (pobyt venku a příprava na něj).

Pedagogické pracovnice ve třídách tvoří třídní vzdělávací programy (TVP) podle rozpracovaných bloků a témat ve školním vzdělávacím programu (ŠVP). Důležitou součástí tohoto procesu je i individuální práce s vytipovanými dětmi, a to ve všech oblastech (smyslové vnímání, integrace, rozumová oblast, motorická oblast). Učení se zakládá na aktivní účasti dítěte, založené na smyslovém vnímání a prožitku a omezujeme učení předáváním hotových poznatků.

Veškeré činnosti a aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činnosti a pracovaly svým tempem. Jsou

vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové a frontální činnosti. Děti nejsou do svých činností nucené, ale motivované.

### **Organizace vzdělávání ve skupinách pro jazykovou přípravu**

Do školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání byla začleněna nová část týkající se poskytování jazykové podpory dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka.

Pokud do MŠ v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání nastoupí alespoň 4 děti, které jsou cizinci, a pro které je vzdělávání povinné, zřídí vedoucí učitelka skupinu(y) v místě poskytování vzdělávání. Ve skupině je možné mít maximálně 8 dětí – cizinců. Pokud by bylo vhodné zařadit dítě (ne-cizince, které mají obdobné integrační potřeby např. mladší, s českým občanstvím.), může tak učinit, ale nesmí to být na újmu kvality jazykové přípravy.

Pokud nastoupí do MŠ v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání 1 až 3 děti cizince v povinném předškolním vzdělávání, bude jim poskytována individuální jazyková podpora v rámci vzdělávacích činností dle školního vzdělávacího programu.

Pro děti je vzdělávání ve skupinách bezplatné a proběhne v rozsahu 1 hodiny týdně. Tato hodina týdně bude rozdělena do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Do této hodiny se nezapočítávají přesuny dětí do skupiny apod.

Podpurným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který bude využíván při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

### **Organizace zájmové činnosti, logopedické péče**

Zájmové činnosti jsou zajišťovány v době provozu MŠ.

#### **Hravá angličtina**

Externí kroužek – 1x týdně pro všechny děti. Rodiče hradí v plné výši cenu lekcí.

#### **Logopedická prevence**

Logopedickou péči zajišťují týdně logopedické asistentky přímo na škole /přímá logopedická intervence pod garancí klinického logopeda z Logopedické poradny Pardubice, Grusova ul./.

Na jednotlivých třídách probíhá logopedická péče formou jazykových chviliek /viz. Třídní knihy/.

Všechny děti z celé mateřské školy procházejí v měsíci září depistáží, kde se zjišťuje úroveň jejich řečových dovedností. Podle výsledků šetření jsou po dohodě a po osobním jednání s rodiči děti posílány ke klinickému logopedovi, který poskytuje cvičení podle specifických potřeb dítěte. Logopedické asistentky pracují s tímto cvičením. Děti mají sešity, do kterých se každé cvičení v MŠ zapisuje. Jsou zde i pokyny pro domácí cvičení s dětmi, říkadla, artikulační hry, dechová cvičení, apod.

Logopedické asistentky budou vést logopedickou prevenci - podle potřeb dětí, většinou předškoláků, tato služba je zdarma a je na žádost rodičů. Časově není předem vymezeno.

### **Plavecký výcvik Kutná Hora**

Každý rok většinou na jaře, v dopoledních hodinách, 1 x týdně. Rodiče hradí v plné výši cenu lekcí i dopravy. Přednost mají předškolní děti, v případě malého zájmu se skupina doplní dětmi mladšími.

### **Sportovní školička**

Každý rok většinou na podzim a na jaře, v dopoledních hodinách, 1 x týdně, pod vedením odborných trenérů. Rodiče hradí cenu v plné výši. Přednost mají předškolní děti, v případě malého zájmu se skupina doplní mladšími dětmi.

## **5 Charakteristika vzdělávacího programu**

Náš školní vzdělávací program s motivačním názvem „Usměj se a pojď si hrát, všechno kolem poznávat“ naznačuje, jakým směrem bude směřovat vzdělávací nabídka – učit děti vnímat vše kolem sebe, vidět krásu, zapojit všechny smysly a soužitím s přírodou utvářet v dětech správný přístup k životu do budoucna.

### **Záměry naší školy:**

- Radostně prožívat chvíle strávené v mateřské škole s kamarády, hrou posilovat svoje sebevědomí, všestranně se rozvíjet a připravit se tak na vstup do ZŠ (veselé náměty, radostný přístup k dětem, využití pochvaly a kladného příkladu, řešení problémů s dětmi, využití jejich nápadů a názorů).

- Každodenním pohybem přispívat k tělesnému i psychickému rozvoji, vyjadřovat svoji radost, posilovat zdatnost a utužovat tak své zdraví (zařazování pohybových chviliek, zdravotní cvičení, PH, pobyt venku – omezovat organizování dětí, pěší výlety, plavecký výcvik pro předškolní děti, využívání zařízení školní zahrady, využívání tělocvičny ZŠ – sportovní školička), podporovat talent a nadání každého, celoročně sportovat, rozvíjíme pohyb ve všech činnostech.
- S přírodou být kamarád, poučit se v ní i z ní a vždy ji chránit a respektovat (pobyt na školní zahradě, v okolí rybníka, za pěkného počasí přesunutí aktivit ven na školní zahradu).
- Usilovat o to, aby se MŠ stala pro děti nejen oázou klidu a bezpečí, ale i místem pro získávání elementárních znalostí o světě kolem nás a pro rodiče odborným zázemím.
- MŠ byla přátelská – dítě je partner a kamarád, učitelka s dítětem jedná klidně a s láskou, vytváří pocit sounáležitosti, MŠ a zákonní zástupci jsou jeden tým, spolupracují.

### **Metody a formy vzdělávání**

Formy vzdělávání mají charakter hry, zábavy a zajímavých činností, které probouzejí v dětech zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat, ale i odvahu ukázat, co všechno už samy umějí, zvládnou a dokážou.

Zařazování logopedické prevence.

Vzdělávání je zaměřeno na individuální potřeby a možnosti dětí, spolupráci a partnerství se zákonnými zástupci.

Využívat odpovídající formy a metody práce. Zejména prožitkové a kooperativní učení hrou, činnosti jsou založeny na přímých zážitcích. Probouzejí v dětech aktivní zájem.

Uplatňovat situační učení založené na situacích, které dětem srozumitelně poskytuje ukázky životních souvislostí.

Využívat spontánní sociální učení založené na principu nápodoby i didakticky zaměřené činnosti motivované učitelkou.

Uplatňovat aktivity spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené.

Uplatňovat integrovaný přístup.

Pro děti s odkladem povinné školní docházky máme vypracovány individuální vzdělávací plány.

Využívat projekty.

Nabízet bohatý výběr nejen denních činností, ale i společné akce pro zákonné zástupce a děti, sezónní a kulturní slavnosti, celodopolední turistické vycházky a výlety.

Podporovat spontánní pohyb dětí na čerstvém vzduchu i ve třídách.

Zařazovat a posilovat aktivity, které podporují zdravý životní styl.

Učit děti cítit zodpovědnost k přírodě a vážit si jí.

Vytvářet podmínky k samostatnému rozhodování dítěte a podpoře jeho sebedůvěry.

## 6 Školní vzdělávací program – obsah

Rámcové cíle – vyjadřují univerzální záměry předškolního vzdělávání.

Pět integrovaných bloků.

Šestadvacet časově neomezených a volně volitelných témat.

**Dílčí cíle** – vyjadřují konkrétní záměry příslušné vzdělávací oblasti: biologické, psychologické, interpersonální, sociálně-kulturní, environmentální. Jsou označeny římskými číslicemi I–V. Pro každé téma je zpracován návrh dílčích cílů se zaměřením na dané podtéma. V třídních plánech se plnění dílčích cílů promítá přímo do obsahu dané činnosti a má úzkou vazbu na očekávané výstupy.

**Klíčové kompetence** – jsou rozpracovány podle největší vazby na téma a obsah integrovaného bloku. V obecné rovině je vnímáme jako vzdělávací cíle, které jsou důležité pro člověka, pro jeho osobní a vzdělanostní rozvoj.

**Podtémata** – názvy podtémat jsou v kompetenci učitelek ve třídě. Podtémata lze doplňovat a vzájemně kombinovat. Název podtématu musí korespondovat s daným tématem.

**Očekávané výstupy** – jsou rozpracovány pro jednotlivé věkové skupiny. Jsou to soubory dílčích poznatků, dovedností, postojů a hodnot. V třídním vzdělávacím programu jsou součástí jednotlivých vzdělávacích oblastí, mají činnostní povahu a vždy odpovídají věku dítěte. Očekávané výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech směřují k osvojení si klíčových kompetencí. Konkretizované očekávané výstupy upřesňují očekávané výstupy (viz příloha ŠVP).

Vzdělávací program naší MŠ s názvem „**Usměj se a pojd' si hrát, všechno kolem poznávat**“ je rozpracován do pěti integrovaných bloků:

**I. Skřítek Podzimnáček barevně maluje**

**II. Hvězdička Anička se raduje**

**III. Paní Zima kraluje**

**IV. Jarní víla čaruje**

**V. Sluníčko tváře zbarvuje**

**Vychází z rámcových cílů vzdělávání:**

Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání.

Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost.

Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

V třídních plánech jsou tyto cíle rozpracovány v obsahu vzdělávání v estetických, rozumových, jazykových i pohybových činnostech, v oblasti osvojení si společenských, hygienických a mravních návyků a prolínají se vždy pěti oblastmi:

Dítě a jeho tělo (biologická oblast)

Dítě a jeho psychika (psychologická oblast)

Dítě a ten druhý (interpersonální oblast)

Dítě a společnost (sociálně-kulturní oblast)

Dítě a svět (environmentální oblast)

Klíčové kompetence, které slouží ke zpětné kontrole, jsou zpracovány obecně a mělo by je zvládnout dítě šestileté, tj. před nástupem do ZŠ. Jsou to kompetence:

K1: k učení

K2: k řešení problémů

K3: komunikativní

K4: sociální a personální

K5: občanské a činnostní

Očekávané výstupy jsou rozpracovány v třídních plánech jako součást vzdělávacích činností a obsahově vycházejí z dílčích cílů vzdělávání, a to vždy ze všech pěti výše uvedených oblastí.

Je to souhrn dílčích poznatků, dovedností, hodnot a postojů, které v konečné fázi vedou k plnění základních, tj. rámcových cílů vzdělávání dětí předškolního věku.

ŠVP a následně i třídní plány jsou zpracovány tak, že dávají učitelce dostatek prostoru pro práci s rámcovými i dílčími vzdělávacími cíli, s očekávanými výstupy, činnostmi, možnými riziky i podmínkami vzdělávání. Tyto činnosti tak podporují osvojení si klíčových kompetencí pro další vzdělávání dětí.

MŠ má věkově homogenní uspořádání tříd, proto je obsah konkrétních vzdělávacích činností a očekávaných výstupů vždy v souladu s pedagogickou zásadou náročnosti a posloupnosti, tj. odpovídají vždy věku dítěte.

## **I. integrovaný blok: Skřítek Podzimníček barevně maluje**

Záměrem tohoto integrovaného bloku je seznamovat děti se znaky ročních období a jejich vliv na prostředí a dění kolem nás. Mít povědomí, kam patřím, znát základní údaje o sobě a své rodině, uvědomovat si, že je hezké dělat druhému radost.

### **Tematické celky:**

- **Já a moji kamarádi, máme se tu všichni rádi**
- **Barevný podzim kolem nás**
- **Podzim u nás na vsi**
- **Vím, kde bydlím**
- **Já a moje rodina**

### **Návrh dílčích cílů z oblastí:**

Rozvoj pohybových dovedností v oblasti jemné motoriky a ovládnání tělesných funkcí

Rozvoj a užívání všech smyslů

Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti

Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností – porozumění, vytváření pojmů

a kultivovaného projevu

Osvojení si i další formy sdělení – výtvarné, hudební, pohybové, dramatické

Posilování přirozených poznávacích citů – zvědavost, radost z objevování...

Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání a prožívání

Rozvoj kooperativních dovedností

Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem – v MŠ

Seznamování s prostředím a místem, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

Rozvoj estetického vkusu

Vytváření elementárního povědomí o přírodním prostředí a jeho rozmanitosti

Chápat, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit, nebo naopak poškozovat a ničit

Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí

Osvojení si dovednosti při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí

### **Očekávané výstupy:**

- zaregistrovat změny ve svém okolí
- vnímat krásu přírody a poznávat jí
- vnímat rozmanitost přírody
- umět se pohybovat v nerovném terénu
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně
- poznat některá písmena a číslice
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou a hrubou motoriku
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si je zapamatovat a vybavit si je
- poznat napsané své jméno
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. školním, hřiště, veřejnost, příroda)
- tužku držet správně, (tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím, vést stopu tužky při kresbě)
- samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky
- samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj

**Klíčové kompetence:**

- má elementární poznatky o světě, který ho oklopuje a o jeho proměnách
- spontánně a vědomě se učí, dovede pracovat dle pokynů
- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí
- k řešení problémů využívá dosavadních zkušeností cestou pokus / omyl
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky
- průběžně si rozšiřuje slovní zásobu
- projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování
- napodobuje chování a mezilidské vztahy ze svého okolí
- zajímá se o druhé a co se kolem děje
- spoluvytváří a respektuje pravidla společného soužití mezi vrstevníky

**II. integrovaný blok: Hvězdička Anička se raduje**

Záměrem tohoto integrovaného bloku je, seznamovat děti s poznatky z oblasti živé i neživé přírody (změny, děje), a mít povědomí o tradicích a zvycích v předvánočním čase. Přiblížení vánočních tradic a zvyků dětem.

**Tematické celky:**

- **S čerty nejsou žerty**
- **Čas radosti, čas veselosti**

**Návrh dílčích cílů z oblastí:**

Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Rozvoj vnímání a porozumění, rozvíjení mluvního projevu, výslovnosti

a vytváření pojmů

Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu

Rozvoj a zpřesňování smyslového vnímání, paměti a pozornosti a kultivace

dětské představivosti

Posilování přirozených poznávacích cílů – zvědavost, zájem, radost z objevování

Podpora a rozvoj zájmu o učení

Rozvoj schopnosti, poznatků a dovedností, získané prožitky a dojmy esteticky vyjádřit

Získávat schopnost, aby dítě umělo záměrně řídit své chování a ovlivňovat

danou situaci

Rozvoj komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

Rozvoj kooperativních dovedností

Rozvoj schopnosti žít ve společenství dané skupiny lidí, přijímat základní

hodnoty této společnosti

Vytvoření základů aktivních postojů ke světu a životu obecně

### **Očekávané výstupy:**

- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku

- zvládnout jednoduchou obsluhu a pracovní úkoly
- porozumět slyšenému
- samostatnost při vyjadřování svých myšlenek a nápadů
- dbát na bezpečnost svou i druhých (na zahradě, při výletech)
- dítě mluví smysluplně v celých větách
- umí se naučit zpaměti krátké texty
- těší se z příjemných zážitků
- pojmenuje to, čím je obklopeno
- zvládne základní hudební a výtvarné dovednosti, vyjadřuje své pocity i prožitky
- umí naslouchat a dát druhému, neskáče do řeči
- umí říct svůj názor

### **Klíčové kompetence:**

- dítě soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá a experimentuje
- má elementární poznatky o světě lidí, který ho obklopuje a o jeho proměnách
- učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění
- užívá číselných i matematických pojmů, vnímá matematické souvislosti
- průběžně rozšiřuje slovní zásobu
- napodobuje chování a mezilidské vztahy ze svého okolí
- chápe nespravedlnost, ubližování, ponižování, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte
- ví, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

## **III. integrovaný blok: Paní Zima kraluje**

Záměrem tohoto bloku je osvojení elementárních poznatků o zimním ročním období, seznamovat se s vlastním tělem, dokázat pojmenovat jeho části včetně orgánů, vědět, jak o něj pečovat, co mu prospívá a co škodí, jak se mění v průběhu života.

**Tematické celky:**

- **Vločka stíhá vločku**
- **Ve zdravém těle, zdravý duch**
- **Jak vypadá naše tělo**
- **Poznáváme svět za pomoci smyslů**
- **Doktora se nebojíme**
- **Když masopust kraluje**

**Návrh dílčích cílů z oblastí:**

Uvědomění si vlastního těla

Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní

Rozvoj pohybových schopností v oblasti jemné a hrubé motoriky, ovládnutí  
pohybového aparátu

Rozvoj řečových a jazykových dovedností receptivních – vnímání,  
naslouchání, porozumění

Rozvoj tvořivého myšlení a tvořivého sebevyjádření

Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě, uvědomění si  
vlastní identity

Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet a city plně prožívat a umět  
je slovně vyjádřit

Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem – v rodině, v MŠ,  
v dané skupině dětí

Rozvoj kooperativních dovedností

Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci  
přirozeného sociokulturního prostředí

Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých

činností v péči o okolí

### **Očekávané výstupy:**

- zachovávat správné držení těla
- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- pojmenovat části těla, některé orgány a jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a kde hledat pomoc
- vědomě využívat všechny smysly
- chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy, orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky, rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně i bezpečně doma i na veřejnosti

### **Klíčové kompetence:**

- klade otázky, všímá si, co se kolem něj děje, chce porozumět
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky
- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí
- užívá číselných a matematických pojmů, vnímá základní matematické souvislosti
- pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu, nebojí se
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky

- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování
- chová se odpovědně a bezpečně s ohledem na okolní prostředí

## **IV. integrovaný blok: Jarní víla čaruje**

Záměrem tohoto integrovaného bloku je vytváření pozitivního postoje dětí k získávání nových, elementárních poznatků o světě a dění kolem nás z různých oblastí života (technika, kultura). Další záměrem tohoto bloku je mít elementární oznatky o charakteristických znacích jara, přírodních jevech a umět je pochopit.

### **Tematické celky:**

- **Jaro ťuká na vrátka**
- **Knížka je můj kamarád**
- **Z pohádky do pohádky**
- **Hody, hody, doprovody**
- **Jezdíme bezpečně**
- **Kouzla malé čarodějnice**

### **Návrh dílčích cílů z oblastí:**

Uvědomění si vlastního těla

Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí a pohody osobní i prostředí

Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu

Rozvoj přirozených poznávacích citů – zvědavosti, zájmu a radosti z objevování...

Poznávání sebe sama – uvědomění si vlastní identity, získání sebedůvěry i osobní spokojenosti

Získání relativní citové samostatnosti

Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému

Osvojení si poznatků a schopností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahu dítěte k druhým

Vytváření postojů – rozvoj přizpůsobivosti, respektu, tolerance, sociální citlivosti

Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci dané skupiny dětí

Rozvoj základních kulturně společenských návyků a dovedností dětí, přizpůsobovat se prostředí a zvládat jeho změny

Seznamovat se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, vytvářet si k němu pozitivní vztah

Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí

### **Očekávané výstupy:**

- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech i ve slovních výpovědích k nim
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás, setkávání se s uměním
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho

- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých
- vnímat umělecké i kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit své zážitky
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit
- všímat si změn a dění v nejbližším okolí

### **Klíčové kompetence:**

- má elementární poznatky o světě, který ho obklopuje a o jeho proměnách
- spontánně a vědomě se učí, dokáže pracovat dle pokynů
- má snahu samostatně řešit problémy, na které stačí, náročnější s pomocí dospělého
- chápe potřebu včasného řešení
- pokouší se v běžných situacích komunikovat s dětmi i s dospělými bez ostychu
- chápe, že se lidé dorozumívají cizími jazyky a že je možno se jim učit
- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- napodobuje chování a mezilidské vztahy ze svého okolí
- má snahu svoje činnosti plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- spoluvytváří a respektuje pravidla společného soužití mezi vrstevníky

## **V. integrovaný blok: Sluníčko tváře zbarvuje**

Prvním záměrem tohoto integrovaného bloku je umožnit dětem seznámit se různými druhy povolání, mít povědomí o svátku maminek (co pro nás maminka znamená). Dalším záměrem tohoto integrovaného bloku je seznámení s různými druhy zvířat. Seznámit se i s jinými kulturami a mít povědomí o dětech z celého světa.

### **Tematické celky:**

- **Už je to uděláno, už je to hotovo**
- **Maminka má svátek**
- **Do říše zvířátek**
- **Děti celého světa**
- **Prstem po mapě**
- **Ahoj školko!**
- **Na prázdniny bezpečně**
- **Hurá prázdniny**

**Návrh dílčích cílů z oblastí:**

Rozvoj a užívání všech smyslů

Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základ zdravého životního stylu

Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu

Rozvoj tvořivého myšlení a tvořivého sebevyjádření

Posilování přirozených poznávacích citů – zvědavost, radost z objevování

Rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě – získání sebevědomí, osobní spokojenosti...

Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet a prožívat

Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

Osvojení si schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahu k druhým lidem

Rozvoj interaktivních a kooperativních dovedností verbálních i neverbálních

Rozvoj kooperativních dovedností

Rozvoj schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí a přijímat základní hodnoty jimi uznávané

Seznamování se světem lidí, kultury a umění a osvojit si poznatky o prostředí, v němž dítě žije

Seznamování se s prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

**Očekávané výstupy:**

- děti umí sledovat a vyprávět příběh, pohádku a umí se naučit z paměti krátké texty

- děti umí popsat skutečnou situaci i situaci na obrázku, umí vést rozhovor, reprodukují jednoduchá říkadla a písně
- děti chápou elementární časové pojmy (včera, dnes, zítra, ráno, večer), částečně se orientují v čase
- mají poznatky o časových pojmech (dny v týdnu, měsíce, rok apod.)
- děti mají povědomí a umí napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- děti mají povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností
- umí se těšit z hezkých a příjemných zážitků
- děti ovládají koordinaci ruky a oka, zvládají jemnou motoriku, zacházejí s drobnými nástroji, materiálem, výtvarným materiálem (barvami, nůžkami, papírem, ale i hudebními nástroji)
- děti vyjadřují svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (hudebních, výtvarných)
- děti umí zacházet se sportovním náčiním a náradím
- děti vnímají umělecké a kulturní podněty, sledují se zájmem hudební představení a hodnotí své zážitky (řeknou, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- děti zvládají základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívají píseň, zacházejí s jednoduchými hudebními nástroji, sledují a rozlišují rytmus)
- děti umí pomáhat a pečovat o okolní prostředí, starají se o rostliny, chrání přírodu v okolí, nakládají vhodným způsobem s odpady
- děti chápou, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný
- děti se účastní aktivit přibližujících svět kultury a umění – účast na kult. akcích – koncerty

### **Klíčové kompetence**

- dítě soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, experimentuje
- má elementární poznatky o světě, který ho obklopuje, o jeho proměnách
- k řešení problémů využívá dosavadních zkušeností cestou pokus / omyl
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky
- pokouší se v běžných situacích komunikovat s dětmi i dospělými bez ostychu
- ve skupině se snaží prosadit i podřídit se, při společných činnostech spolupracovat a respektovat druhé
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidské vztahy ze svého okolí
- chápe, že může dělat svoje rozhodnutí, ale musí za ně zodpovídat
- chová se odpovědně a bezpečně ke svému zdraví i zdraví druhých

## Plánované činnosti

### I. Skřítek Podzimníček barevně maluje

- **Já a moji kamarádi, máme se tu všichni rádi** - Adaptace dětí, seznámení se s prostředím a pravidly chování v MŠ. Spolupráce s ostatními kamarády. Utváření příjemného přátelského prostředí.
- **Barevný podzim kolem nás** – Osvojení si elementárních poznatků o přírodě. Všímání si změn v přírodě. Vytváření sounáležitosti s živou a neživou přírodou. Co nám roste na poli a na zahradě. Jak se zvířata a rostliny připravují na zimu, Proměnlivost počasí.
- **Podzim u nás na vsi** – Osvojení si tradic, které se pojí s podzimem. Dušičky, drakiády, Svatý Martin.
- **Vím, kde bydlím** – Seznámení se s prostředím obce a jeho občanskou vybaveností, přiblížit dítěti okolní prostředí.
- **Já a moje rodina**– Upevnění svého místa v rodině. Přiblížení rodinných tradic a zvyků. Seznámení se členy rodiny.

**Vzdělávací nabídka (co učitel dítěti nabízí), která může být nabídnuta během celého integrovaného bloku:**

- Jednoduché pracovní a sebe obslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.);
- Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti;
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti;
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období.
- samostatný slovní projev na určité téma;
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.;

- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné;
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách;
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování;
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií.
- spontánní hra;
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety;
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování).

## II. Hvězdička Anička se raduje

- **S čerty nejsou žerty** – Radostné prožívání předvánočního (adventního) období v činnostech výtvarných, pracovních, hudebních i pohybových. Mikulášská nadílka v MŠ.
- **Čas radosti, veselosti** – Přiblížení vánočních zvyků a tradic. Příprava dárků pro své nejbližší a kamarády. Vánoční besídka pro rodiče. Zpívání koled a vánočních písní. Pečení cukroví, výzdoba MŠ.

**Vzdělávací nabídka (co učitel dítěti nabízí), která může být nabídnuta během celého integrovaného bloku:**

- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení);
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest;
- samostatný slovní projev na určité téma;
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity);
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.;
- aktivity podporující sblížení dětí;
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování;
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií;

### **III. Paní Zima kraluje**

- **Vločka stíhá vločku** – Cílem je osvojení si elementárních poznatků o ročním období – “zima” ve spojení s činnostmi, které v tomto období provádíme, poznávání charakteristických znaků zimy, přírodních jevů, poznávání změn v přírodě. Sněhulákiáda, sáňkování, bobování, hry se sněhem, klouzání se na ledě. Zimní sporty kolem nás.
- **Ve zdravém těle, zdravý duch** – Tělovýchovné činnosti spojené s poznáváním částí našeho těla. Zdůrazňování významu cvičení pro naše zdraví jako základ zdravého životního stylu. Zdravé a nezdravé potraviny.
- **Jak vypadá naše tělo** – Seznamovat se s vlastním tělem, dokázat pojmenovat jeho části včetně základních orgánů.
- **Poznáváme svět za pomoci smyslů** – Mít povědomí o tom, jaké máme smysly a proč jsou pro nás důležité. Zkoušení smyslů vlastní interakcí.
- **Doktora se nebojíme** – Mít povědomí o tom, jak to vypadá u lékaře a proč se ho nemusíme bát. Vědět jaké základní lékaře bychom měli navštěvovat. Vytváření povědomí o záchranných systémech, jak si v případě nebezpečí nebo ohrožení života přivolat pomoc. Návčik návštěvy u lékaře.
- **Když masopust kraluje** – Přibližování a dodržování tradice Masopustu. Seznámit se s některými hudebními nástroji a jejich zvukem a vyzkoušet si na některé z nich zahrát. Utvářet rytmické cítění.

**Vzdělávací nabídka (co učitel dítěti nabízí), která může být nabídnuta během celého integrovaného bloku:**

- smyslové a psychomotorické hry
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti
- vyprávění toho, co dítě slyšelo či zhlédlo
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace
- námětové hry a činnosti
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění...)

- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí

#### **IV. Jarní víla čaruje**

- **Jaro ťuká na vrátka** – Získávání elementárních poznatků o znacích jara a přírodních jevech a umět je pochopit. Seznámit se s květy jara, léčivými rostlinami. Slavnost vynášení zimy.
- **Knížka je můj kamarád** – Rozvoj předčtenářské gramotnosti. Vytváření kladného vztahu ke knize. Návštěva knihovny.
- **Z pohádky do pohádky** – Rozvoj komunikačních a řečových schopností pomocí pohádkových postav. Probuzení fantazie a představivosti.
- **Hody, hody, doprovody** – Seznámit se s tradicemi, oslavit svátky jara koledou a velikonoční nadílkou. Mláďata, která se rodí na jaře.
- **Jezdíme bezpečně** – Mít povědomí o různých dopravních prostředcích. Základy dopravní výchovy. Jak se chováme na ulici. Bezpečnost na kole.
- **Kouzla malé čarodějnice** – Seznámení se s tradicí “pálení čarodějnic”. Posilovat radosti z tvořivé práce, rozvoj fantazie.

**Vzdělávací nabídka (co učitel, dítěti nabízí), která může být nabídnuta během celého integrovaného bloku:**

- hudební a hudebně pohybové činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti
- lokomoční a nelokomoční pohybové činnosti
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte, seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice
- konstruktivní a grafické činnosti
- společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností, jejich charakteristických znaků a funkcí
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- cvičení v projevování citů, v sebekontrolě a v sebeovládání
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy

- přirozené pozorování blízkého okolí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety

## **V. Sluníčko tváře zbarvuje**

- **Už je to uděláno, už je to hotovo** – Seznámení se s různými druhy povolání a jejich náplní práce. Co dělají moji rodiče (zapojení rodičů).
- **Maminka má svátek** – Radostné prožívání osavy Dne matek. Vyjádření představ, co pro nás život maminka znamená. Posilování citové vazby k rodině, k mamince a city plně prožívat.
- **Do říše zvířátek** – Seznámit se s různými druhy domácích a divokých zvířátek. Poznávat rozdíly mezi domácími, volně žijícími zvířaty a zvířaty v ZOO. Seznámit se s péčí o zvířata. Chápat rozdíl mezi životem zvířat v ZOO a ve volné přírodě.
- **Děti celého světa** – Získat elementární poznatky o různých kulturách a barvách pleti. Oslava Dne dětí. Mít povědomí o rozdílech ve výchově a vzdělávání dětí na celém světě.
- **Prstem po mapě** – Získání elementárních poznatků o Zemi a České republice. Kam jezdím na dovolenou. Seznámení dětí s dopravním značením v provozu, vysvětlení významu dopravních značek, přechodu pro chodce, semaforu apod. Bezpečné chování v silničním provozu.
- **Ahoj školko!** – Přípravy slavností k zakončení školního roku. Rozhovory o tom, jak zajímavě můžeme trávit dny, kdy nemusíme chodit do školky a rodiče do práce. Povídání o tom, kam se děti chystají na prázdniny.
- **Na prázdniny bezpečně** – Seznámit se s pravidly, jak se máme chovat o prázdninách, aby s nám nic nestalo. Rizikové činnosti a co se nám při nich může stát. Jak nebezpečí předcházet.
- **Hurá prázdniny** – Společné akce s rodinou, výlety, dovolené, tábory. Rozhovory o tom, co vše můžeme dělat o prázdninách, zážitky z prázdnin.

**Vzdělávací nabídka (co učitel dítěti nabízí), která může být nabídnuta během celého integrovaného bloku:**

- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti;
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě)
- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním;
- samostatný slovní projev na určité téma;

- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové);
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další);
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí;
- společenské hry, společné aktivity nejružnějšího zaměření;
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi);
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.);
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií;
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování).

## 7 EVALUAČNÍ SYSTÉM A PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA

**Cílem evaluace je ověřovat a zlepšovat kvalitu veškeré činnosti včetně podmínek školy.**

Součástí posouzení práce školy bude, do jaké míry došlo v uplynulém školním roce a zdali průběžně dochází k naplňování cílů programu, jaká je kvalita jednotlivých podmínek vzdělávání, jaký je způsob a realizace obsahu vzdělávání, posouzení práce pedagogů a výsledků vzdělávání.

Evaluační záznamy jsou součástí TVP a slouží jako podklad pro další práci a spolupráci s rodiči. Pracovní a evaluační materiály jsou používány velmi diskrétně a pouze pedagog sám velmi pečlivě zvažuje jejich použití v širší míře.

### **Podklady pro zpracování vlastního hodnocení školy:**

- přehled výchovné práce – povinná vzdělávací dokumentace – TVP
- školní vzdělávací program – ŠVP
- hospitační záznamy
- protokoly a záznamy o provedených kontrolách a inspekční zprávy
- písemné záznamy individuálních pokroků každého dítěte – diagnostika dítěte
- rozhovory, diskuse, pozorování
- dotazníky – vstupní dotazníky a 1 x za 2 roky anonymní dotazník pro rodiče
- záznamy ze schůzek se zákonnými zástupci
- kontrolní činnost ředitelky školy a vedoucí učitelky
- podklady z pedagogických rad

### **Oblasti hodnocení**

**Pedagogické** (zodpovídá vedoucí učitelka)

kontrolní vstupy do výchovně vzdělávacího procesu  
hospitační činnost a následné kontroly  
kontrola dokumentace na třídách – průběžně  
dodržování pracovních náplní, BOZP a všech předpisů souvisejících s provozem MŠ

**Školní stravování** (zodpovídá vedoucí školní jídelny)  
skladba jídelníčku, dodržování hygieny

**Provozní** (zodpovídá vedoucí učitelka)  
evidence skladu pracích a čisticích prostředků - 1 x ročně  
docházka pracovníků MŠ - 1x měsíčně  
povinnost nosit odpovídající pracovní oblečení a obuv (průběžně)

**Pracovně právní** (zodpovídá vedoucí učitelka)  
dodržování obecně právních předpisů z oblasti školství  
efektivní využívání pracovní doby (kontrolní vstupy)  
péče o svěřený majetek MŠ (zařízení, didaktická technika) - inventury (evidence v ZŠ)  
otevřené a konstruktivní řešení případných sporů uvnitř organizace i ve vztahu k veřejnosti v dané situaci  
materiální vybavení - inventury (evidence v ZŠ)

**Evaluace** na úrovni školy i tříd probíhá zejména na pedagogických radách a provozních poradách MŠ.

**Systém hodnocení** vzdělávání a výchovy dětí na třídách - zodpovídají učitelky na třídě

- hodnocení dětí v třídních plánech - činnosti dětí - hry, řízené i individuální činnosti, které slouží pro zpětnou vazbu a zkvalitnění vzdělávání, učitelka při plánování činností na další den vychází z bezprostřední reakce dětí;
- hodnocení podtématu, tématu, bloku - učitelka si na výstupech ověřuje úroveň získání klíčových kompetencí dětí před nástupem do ZŠ.
- záznamy o dětech, diagnostika dítěte, individuální rozvoj dítěte
- jeho schopnost spolupracovat na třídě a to jak s vrstevníky, tak i s dospělými
- respektovat daná pravidla na třídě
- jeho vztah k učení jako celku (získávání poznatků, dovedností a návyků - hygienických, společenských i mravních)
- vztah k hodnotám, na nichž je založena naše společnost;

Záznam o dítěti je zpracován na základě pedagogické diagnostiky při nástupu dítěte do MŠ. Pokud učitelka zjistí jakékoliv anomálie nebo změny v průběhu docházky dítěte do MŠ, vede o těchto dětech písemný záznam a v případě potřeby vytvoří s kolegyní na třídě individuální plán pro toto dítě.

**Příklad vhodných metod hodnocení dítěte, které může učitelka využít v praxi:**

- analýza sociálního zázemí dítěte, jeho osobní i rodinná anamnéza;

- analýza chování dítěte ve skupině, vztahy dítěte ke skupině, jeho postavení v dané skupině - převládá často role vedoucí nebo podřízená;
- rozhovor s dítětem, rodiči, konzultace s odborníky;
- rozbor herních aktivit dítěte;
- rozbor procesu vnímání, poznávání, učení (vhodná aplikace různé didaktické hry testy);
- rozbor jazykového projevu a úroveň komunikace dítěte s okolím;
- analýza pracovních a výtvarných dovedností dítěte;
- opakované pozorování dítěte

### **Průběžné hodnocení**

1. hodnocení období adaptace
2. pololetní hodnocení - slouží zejména pro individuální práci v dalším pololetí a to zejména u dětí před nástupem do ZŠ - kompetence
3. hodnocení vzdělávání a výchovy – po skončení každého integrovaného bloku
4. vzdělávání pedagogů - NIDV, CCV, semináře, školení, zpracování písemného záznamu, předávání ostatním pedagogům
5. samostudium - pedagogická knihovna, časopisy, články na internetu (průběžně v celém školním roce).

## **8 Přílohy**

Kritéria přijímání

Rámcové cíle

Dílčí vzdělávací cíle

Klíčové kompetence

Očekávané výstupy

Roční plán školy

Kurikulum čeština jako druhého jazyka pro předškolní vzdělávání

---

ŠVP novelizován	09/2009
ŠVP novelizován	dle RVP PV, platnost od 11/2017
ŠVP doplněn	10/2019 – Organizace MŠ
ŠVP doplněn	08/2020 dodatek – změna ředitelky
Kontrola ČŠI	03/2023
ŠVP kompletně novelizován	08/2024

